

[A. C. Normann.]

kriselove i 1951-52 ikke gjorde. Tværtimod, det var dengang, man gennemførte bindinger af landbrugspriserne, som kostede landbrugerne et par hundrede millioner kroner. De indirekte afgifter blev i juni 1957 holdt uden for pristallet, hvad de ikke blev i venstres tid. Neddæmpningen af forbruget har desuden hindret priserne i at stige, og januarpristallet var det første pristal i mange år; som ikke har udløst en lønstigning og dermed en omkostningsstigning for landbruget.

Dernæst: stabiliseringslånet har øget den kreditreserve, der er til rådighed for landbruget, medens kun en ringe del af virkningerne af denne lov ramte landbruget og, hvis man endelig kan tale derom, i hvert fald kun en ringe del af de allerbedst stillede. Jeg er helt sikker på, at hvis vi ser på forholdene i det ærede medlem hr. Erik Eriksens og mit fælles amt, Ribe amt, så ved jeg, at der er adskillige sogne derovre, hvor der overhovedet ikke findes én skatteyder, som har skullet udrede nogen andel af stabiliseringslånet.

Den politik, der har været ført, har medført en nedsættelse af rentesatsen, først på de lange og senere på de korte lån, og det virker også på renteniveauet i landbruget, hvis rentebyrde går op til adskillige hundrede millioner kroner. Dernæst er nogle direkte omkostninger nedsat gennem statens overtagelse af kommunale udgifter til sygehuse og veje samt ved en fiksering af bygningskatterne. Det drejer sig vel om en yderligere sænkning af landbrugets omkostninger på 32-35 mill. kr., og hvis det er rigtigt, som det ærede medlem her skildrede det i dag, da han tegnede sit mørke billede af landbrugets forhold, at landbruget nu er ved at nå ned på en forrentningsprocent på nul, vil de lettelser, regeringsforslaget medfører for landbrugets faste skatter næste år, blive ca. 18. mill. kr. større end efter venstres forslag.

Jeg vil da gerne spørge det ærede medlem, om han ikke finder, at dette egentlig er en ganske god indsats over for landbruget i løbet af kun 1 år? Og når vi så tager de i dag gennemførte, endeligt færdiggjorte landbrugsordninger med, er det vist endda rimeligt at spørge, om nogen regering overhovedet siden krigen har været mere imøde-

kommende over for landbrugserhvervet, end den nuværende regering har været.

Jeg ved godt, at det ikke vil være let for det ærede medlem at få sig til at give en sådan indrømmelse over for en regering, der har en radikal landbrugsminister.

Det ærede medlem hr. Poul Møller sagde mange ting om fordele og skavanker ved vort parlamentariske system og vor sædvane på dette område, udtalelser, som jeg tror mange her i salen vil underskrive, og jeg synes også, det er rigtigt, at vi en gang imellem giver os tid til at undersøge, om vore lovgivningsmæssige myndighedsfunktioner nu er i god, forsvarlig og tidssvarende orden. Jeg tror, vi bør give det ærede medlem ret i, at de bemærkninger og oplysninger, hele det vurderingsgrundlag, som følger med lovforslagene, når de kommer ind i det høje ting, ofte ikke er nær så godt, som det burde være, og som det er i f. eks. Sverige. Her har det ærede medlem peget på et område, hvor vi har noget at indhente.

Derimod tror jeg, at det ærede medlem i en anden henseende er kommet ind på et galt spor, når han er i gang med at blande det svenske system sammen med det danske system. Det danske system med gennemført ministeransvarlighed i administrationsforhold kan ikke sammenlignes med det svenske, hvor forbindelse mellem udvalg og ministerier sker direkte igennem embedsmændene uden om ministrene. Udvalgenes forhandlinger med administrationen kan her i landet kun foregå direkte, såfremt både udvalgene og ministrene tillader det. Denne form er, som det er sagt her i eftermiddag, meget gammel, og jeg tror ikke, at den bør ændres, den har jo været gennemført på en gnidningsløs måde, og den har bl. a. den fordel, at den tvinger ministrene til så vidt muligt selv at være fortrolige med de forhandlingsemner, de bringer frem. I Sverige er forholdene anderledes, bl. a. fordi de højeste embedsmænd dér er administrationschefer, hvad hos os ministrene jo er.

Det ærede medlems udtalelser på dette område kunne i øvrigt give anledning til det spørgsmål, om det ærede medlem er tilhænger af åbne udvalgsmøder, for det synes jeg må blive konsekvensen af det ærede medlems udtalelser i forbindelse med undervisningsinspektørerne.